

ผู้หญิงเชื่อไม่ได้

ลืมนัดง่ายเอย

เมาะ เมาะ มุลา วิมิษฐ์

ป่าแ่ง บลาเนาะ ป่าตั้ง ปาทง

เมาะ เมาะ ยาแ่ง มีอนางิษฐ์

เมาะ บราเนาะ ตีเตาะ บือรุง

คำแปล

แม่แกงหอยเสียบ

บึงปลากระบอกกลับไปกลับมา

แม่จ่าอย่าร้องไห้

ลูกแม่ไม่มีวาสนาเอย

□ □ □

เมาะ บางา ละฮ์ เมาะ บางา

บะปอ ลามุง มูตุง

ซาเบะ อากู มูตุง

อีแก ละฮ์ เตาะ ตีโม

โอ อีแก ละฮ์ โอ อีนก

บะปอ ลามุง เตาะ ตีโม

ซาเบะ อากู เตาะ ตีโม

อูปุ ปาแญ ปาแญ

คำแปล

โอนกยางเอย

เหตุไฉนจึงหงอยเหงา

ที่ซ้าหงอยเหงา

เพราะปลาไม่ผูกขึ้นมา

โอปลาเอย

เหตุไฉนจึงไม่ผูก

ที่ซ้าไม่ผูก

เพราะหม้อมันยาวเอย

เมาะ เมาะ บือมุลา วิมิษฐ์

ป่าแ่ง บลาเนาะ บือป่าเลง ปาทง

เมาะ เมาะ บะปอ มีอนางิษฐ์

เมาะ บือราเนาะ ตีเตาะ บือรุง

คำแปล

แม่แกงหอยเสียบ

บึงปลากระบอกกลับไปกลับมา

ทำไมแม่จึงร้องไห้

เพราะแม่มีลูกไม่มีวาสนาเอย

□ □ □

เมาะบางา (ซำ) บะปอ มู มูตง
 ซาเบะ อากู มูตง อีแก เตะะ ตีโม
 โอ อีแก (ซำ) บะปอ มุงตะะ ตีโม
 ซาเบะ อากู เตะะ ตีโม ฤปุ ปาแญ
 โอ ฤปุ (ซำ) บะปอ มู ปาแญ
 ซาเบะ อากู ปาแญ กูบา เตะะ มาแก อากู
 โอ กูบา (ซำ) บะปอ เตะะ มาแก ฤปุ
 ซาเบะ อากู เตะะ มาแก ฤปุ บือโทะ อากู กิมง
 โอ บือโทะ (ซำ) บะปอ มู กิมง
 ซาเบะ อากู กิมง มาแก นาชิ มือตะะธ
 โอ นาชิ (ซำ) บะปอ มู มือตะะ
 ซาเบะ อากู มือตะะธ อานี ตีตะะ ญาลอ
 โอ อานี (ซำ) บะปอ มูตะะ ญาลอ
 ซาเบะ อากู เตะะ ญาลอ กาญู บาเซะธ
 โอ กาญู (ซำ) บะปอ มู บาเซะธ
 ซาเบะ อากู บาเซะธ ชูแญ ตีปอ อากู
 โอ ชูแญ (ซำ) บะปอ มู ตีปอ กาญู
 ซาเบะ อากู ตีปอ กาญู กาตะะ ปาเง อากู
 โอ กาตะะ (ซำ) บะปอ มู ปาเง ชูแญ
 ซาเบะ อากู ปาเง ชูแญ อูลา เนะ มาแก อากู
 โอ อูลา (ซำ) บะปอ มู เนะ มาแก กาตะะ
 ซาเบะ อากู เนะ มาแก กาตะะ ตียอ มาแกแแน กูอา

คำแปล

นกยางเอ๋ยเหตุใดจึงเศร้า
ที่เศร้าเพราะปลาไม่ผุดขึ้นมา
โอปลาเอ๋ยเหตุใดจึงไม่ผุด
ที่ไม่ผุดเพราะหม้ายาว
โอหม้ายเอ๋ยเหตุใดจึงยาว
ที่ยาวเพราะควายไม่มากิน
โอควายเอ๋ยเหตุใดจึงไม่กิน
ที่ไม่กินเพราะข้าวท้องอืด
โอท้องเอ๋ยเหตุใดจึงอืด
ที่ท้องอืดเพราะกินข้าวดิบ
โอข้าวเอ๋ยเหตุใดจึงดิบ
ที่ข้าวดิบเพราะไฟไม่ลุก
โอไฟเอ๋ยเหตุใดไม่ลุก
ที่ไม่ลุกเพราะไม้พื้นเบียด
โอไม้พื้นเอ๋ยเหตุใดจึงเบียด
ที่ไม้พื้นเบียดเพราะถูกฝน
โอฝนเอ๋ยเหตุใดจึงถูกพื้น
ที่ถูกพื้นเพราะกบมันเรียก
กบเอ๋ยเหตุใดจึงเรียก
ที่ข้าวเรียกเพราะงูจะกินข้าว
โอ งูเอ๋ยเหตุใดจึงกินกบ
ที่ข้าวกินกบเพราะเป็นอาหารเอ๋ย

ยามือเรา มือเกาะช้ ซาอีโก้ อาคัส กยงัน (ข้า)

มือเกาะ ซาอีโก้ มารี ลา ตูรนาตา อีสานา บือละย้ ซาตี มือเกาะช้ ซาอีโก้
อึบุม มาตี บาบา มติงา มือเกาะช้ บูดุ คิซวี ลือโมะ ลือโมะ กลอซอง บุงอ
มือเกาะช้ บูดุ คิกาแน มัสสปียี้ เบอ์ตาโนะ ทีมอ

คำแปล

เจ้านกยูงแดงเอ๋ย
นกยูงแดงเอ๋ยจงมาอยู่ในวัง
แม่เจ้าทนายพ่อเจ้าก็ทั้งไป
ค้ำขาตีสีของคุดเขาสามเขา

เจ้ายูบบนสวรรค์
เจ้าเทว้าโศกเสียใจ
ค้ำนช้ายขนอ่อนกังกอกไม้

ยาแล มานอ ยาแล บือนารอ อีแก แมเกาะช้ มาตี คือฆากง
ยาและ มานอ ซาตี คีเตาะ มีลือ มูโลละ แมเกาะช้ ซีตง ญอ มาง

คำแปล

ทางไหนที่ไปนราธิวาส
ฉันจะไม่หลงไหลใต้อย่างไร

ปลาแดงคายแขวนอยู่
เจ้าปากแดงจุมกแหลม

ยาอีลาซี ลือกัสละช้ บือชะ บูละช้ บืองาญี มืองาปอ กูรู ลือไบ คัน ซาญี
อิตู ละช้ ออวัง ยัง ฮามัค เคอ์ปู้ญี กือปาคอ อัดละช้ ชูเคาะห์ เคอ์ปู้ญี

คำแปล

โอพระเจ้าผู้กรุณาบุตรของข้า
หะยี้ผู้ทำประโยชน์

โคและไต้รู้จากหะยี้
ซึ่งพระผู้เป็นเจ้าก็ไต่เคยชมเชย

รูเมาะ กือจี่ ตี้แย สระวีบุ
กือจี่ กือจี่ ทุโระ อีบุ

รูเมาะ บือซา อีชี ปาคี
บือลอ บือซา ทุโระ ลากี

คำแปล

บ้านเด็กเสาทหนึ่งพันต้น
เล็ก ๆ ตามแม่

บ้านใหญ่บรรจุก้าวเปลี้ยก
โตแล้วตามผัว

รูเมาะ กือจี่ ตี้ยัง สระวีบุ
กือจี่ กือจี่ ทุโระ อีบุ

รูเมาะ บือซา ตี้ยัง ชือปุง
บือซา บือซา ทุโระ อูตง

คำแปล

บ้านเด็กเสาเป็นพัน
เล็ก ๆ ตามแม่

บ้านใหญ่เสาอันเคี้ยว
ใหญ่แล้วตามดวง

รูเมาะ ซาปอ แบเลาะ ฆาง
คูน^๑ ซาปอ ลาลู กลูบง

ตี้แย กะปุนิง มาแก คีอูละ
ปู้เตะชี่ กูนิง คูนแน เจ๊ะละ

คำแปล

บ้านไครหลังคาเบี้ยว
คู้หมั้นไครกลมหัวเคินผ่าน

มอคกินเสาไม้
คู้หมั้นเจ๊ะละทังเหลื่องเฮย

ลา บูเกะ ป่าใจ บือจี่มุซิง
อาตะ ละชี่ ฉาแง เนาะ

บี่แซ บือฆาลอ มาเซาะ มื่อจื่อเกาะชี่
ฤชิ่ง ลือปะชี่ บลาทอ กี้ตอ นีเกาะ คูวอ

คำแปล

ภูเขาป่าไจหม่นแว้งคว้าง
น้องจำอย่าไต่กรรไกรนัก

กลัวยสูงงอมจนปริ
เก็บเกี่ยวแล้วเราจะแต่งงานเอย

★ ★ ★

ลิมา ปุโร
อาแบ เนาะ ตูโร

บาแต บือคูรี
อาเคะ ซาปา มารี

คำแปล

ส้มมะกรูดเอย
พอพี่จะไปตาม

ต้นเป็นหนาม
น้องก็มาดึงเอย

ลิมา ปุโร ลิมา กือลีแย
ชายอ เนาะ ตูโร เตะตาชู ฉาแล

ลิมา มานี๋ บาแต บือคูรี
เฮะ อีแต มานี๋ กือมานอ บือรือซี

คำแปล

ส้มมะกรูดส้มเกลี้ยง
ฉันอยากจะตามแต่ไม่รู้ทาง

ส้มหวานมีกมีหนาม
แม่ตำข้าวอยู่ที่ไหนเอย

ลิมา มานี๋ ตี คือบั้น ตางอ
อาเคะ มูโละ มานี๋ คือบั้น ตี อามอ

บูเต ซือราเซะ ตีปุโจ้ว กาเฮน
ฮาตี คียอ ตูโตะ กาเซะฮ์ ตีโอรัง ตาเฮน

คำแปล

ส้มหวานที่บั้นโต
น้องปากหวานค่อหน้าฉัน

เมื่อก็เคยชายพกผ้า
หัวใจหล่อนรักคนอื่นเอย

ลือเตาะ จานอแอ คีบาละ บูเกะ
กาญู ฮีโตะ ซาปา กา ฮาตี
ซาซี ฮีโตะ มือแนกัน มาตี

กาญู ฮีโตะ ซาปา กาอาบี
มีตะาะ มาอะฮ์ กะอามอ มาเคะ
ทาวี ฮีโตะ มาแนแก มาตี

คำแปล

ทั้งเขียนหมากข้างภูเขา
ไม้สัดในหัวใจ
ระหว่างมีชีวิตอยู่

ไม้สัดในไฟ
อกยี้ให้ฉันคว้ย
อยู่ก็เหมือนตายเอย

* * *

ลือมู ยาแค ยาศี
ลามา อาแบ มาฎี

คามะ ปูสง ชูเฑาะ
นาตี บูลล จือเฑาะ

คำแปล

วัวตัวผู้
ที่จ๋ามาช้ำว่าเหว่

ผูกไว้ที่ต้นสมอทะเล
อย่ารวนเรเคื่อนหงายแล้วเอย

ลือเม็ง เบาะสศ ชีแย
ฉาแม มูไซะชี่ ชีแย

คี่แก บาตะ มาตี
กามี ตะเตาะ ตาฉี

คำแปล

หอกทำจากไทย
สมัยรบกับไทย

แทงแรดตาย
พวกเรายังไม่เกิดเอย

ว

วะ กูปะ บือกา บือตง
มานอ คีอปะ อาตะ บือตง

อาเมะ ยารง บาฉี กะตึนอ
อาคัส บาอิง ชะมือแร สนอ

คำแปล

เตรียมทำขนมต้มไว้ก่อนทอดผ้า
น่องทอดผ้าอยู่ที่ไหน

มาเอาเข็มที่น้องสาว
อยู่บนโลกฝั่งทางโน้นเอย

△ △ △

วา วา บুদ্ধ
พี รุเมะฮ์ เตะแวง

วา บুদ্ধ ตือราญู ตือขอ
เตะแวง ตือเตะ ตือขอ

คำแปล

ว่าวงเคื่อนเอย
ไปบ้านยาย

เชือกผูกว่าวสามตัว
ยายก็ไม่พูดด้วยเอย

☆☆☆

วา วา บুদ্ধ
ปาง ไต่ะ บีแค

บুদ্ধ ตุคง อูปล
ไต่ะบีแค อูโย กือรีปล

คำแปล

ว่าวงเคื่อนเอย
ร้องเรียกหมอคำแย

เคื่อนมันโคนหญ่าบัง
แม่หมอคำแยตุคเบี้ยวเอย

□ □ □

ว้าย อานะ อานะ อามัช บือรือริค

ค็องัน อีบุมู ฉางัน ละฮ์ กามู เบอร์จือวัย

บือรานะ กันมู ฮันเตะ ละฮ์ ค็อตุ

ลือเตะะ ตี คาแล คาแล เตะเลฮ์ ซือวาคู

บาเปาะ มุละฮ์ รือแน ฮัยมุลอ ญอ บาคู

ค็บือวี อีชะ บือวี อีชะ ฆาตี ญอ ชูชู

อันตารา อานะ ลือปะฮ์ ปะ ปูโละฮ์ ญอ ฮาวี

ปูชะญอ มุง ปูชะ อันเตา ลูโทะ ซือค็ฤ

ปอดง ฤาโมะ บือบวะ กันตุวี

ฮามี คันลือบัย ฮาญี ไต่ะลือบัย บาง กือมาฤ

คำแปล

โธลูกเอยขวัญตาพ่อแม่
การคลอกเจ้านั้นลำบากแท้
พ่อเจ้าวางหินลงในน้ำ
ในระหว่างลูกจะพันสี่สิบวัน
พ่อแม่ทำบุญโกนผมไฟ

เจ้าอย่าทอททั้งแม่
วางเจ้านบนพานทอง
พ่อให้เจ้าคุกหินแทนนมแม่
สะกือของเจ้ากำลังจะหลุก
เชิญพระยี่มาสวดให้พรเอย

ว้ายะ อาเนาะ กู เปอรือสะทือบั้ง
ปากอ อีบุ บาเปาะ มู อีบุ บะเปาะ มู ฉางัน ละยี่ ซายัง
เคอร์เปอรูอ อังกา บูกันญอ ซือแน
ทีโต เคาะ ผู่อินืออูก มาแก เคาะ กือญู

คำแปล

ลูกเอยเลือกของพ่อและแม่
พ่อแม่เหน้อยยากเพราะเลี้ยงเจ้า

จงรักและกตัญญูต่อพ่อแม่
นอนไม่หลับกินไม่อิ่มก็เพราะเจ้าเอย

วาไฮละยี่ บูลุง บัรตอบัง ลายัง
อั้งนละยี่ โอรัง ละยี่ บือรัม ปูวัน

ตุรน ดีตั้งะ ดีบูเกะ กรันยี่
บูเคาะยี่ ละ ลูปอ ซือฆาลอ ยันยี่

คำแปล

เจ้านกบินเฉียว
อนิจจาน้ำใจหญิง

ไปที่ภูเขาลูกหยี
ลืมง่ายหน่ายเร็วเอย

เวาะกะโลโฆ มาเซาะ ปุงา
ฉางแง สุโบ อาแบ เคาะ ตั้งา

ถาคอ มุดอ ปุงอ กาเฮน
ตุโบะ มุดอ จาญี่ ลาเฮน

คำแปล

ป่าล้มแขกที่สุกแล้ว
อย่างอนเลยที่จะไม่ทิ้ง

พริกอ่อนชายพกผ้า
ยังสาวอยู่หาใหม่ดีกว่าเอ๋ย

อ

ออแนะ ออแนะ อูแด
เจ๊ะแมะ ก้อนอ ฆอแด
ตุโมะ ดามา ต่ตัง
ค้อโปะ ลูแบ ค่เน็ง

ลือมู ป่าเตาะฮ์ ตาโนะ
เจ๊ะแวง ก้อนอ ตุโมะ
ป่าแซ ดามา จายอ
อ้อตา อาเนาะ ดาฤอ

คำแปล

กุ่มเอยกุ่ม
เจ๊ะแมะถูกตี
ทุบชนแล้วร้อนให้ตะเยียด
เจาะรูฝา

จิวเขาหัก
เจ๊ะแวงถูกทุบ
จุดไต้มีแสงไฟ
แอบคุตูกสาวเอ๋ย

ออแนะ ออแนะ อูแด
เจ๊ะแมะ ก้อนอ ฆอแด
ตุโมะ ดามา ต่ตัง
ค้อโปะ ลูแบ ค่เน็ง
อาเนาะ ดารอ ฆ่กาขอ
บุถุง เกาะทิง เกาะทา
ฤาโมะ กะแมะ ลี่จา
ชีเซ ใต๊ะแน บูด

ลือมู ป่าเตาะฮ์ ตาโนะ
เจ๊ะแวง ก้อนอ ตุโมะ
ป่าแซ ดามา จายอ
อ้อตา อาเนาะ ดาฤอ
ฆ่ชูปี่ บูดุง
ค้อลอ ดาแล บาแต
ชูโระฮ์ กะแวง ชี่เซ
ชีเซ ลาแย ลาแย